

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 5 (1743) 1991 m. vasario mėn. 12 d. XXXVI METAI Melbourne

VASARIO 16-JI

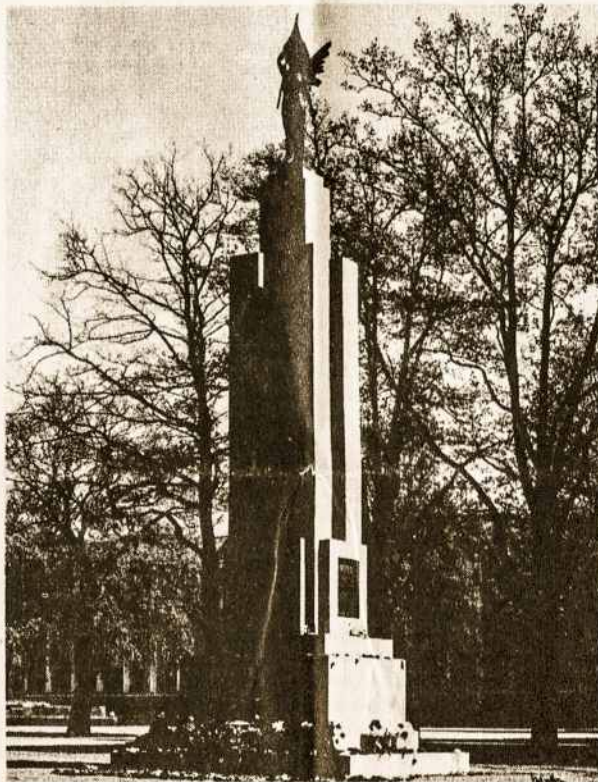
Gal yra asmenų, kurie abejoja, kurią dieną minėti kaip mums brangią tautinę šventę: vasario šešioliktąją ar kovo vienuolikąją. Kokios bebūtų pasėkos mūsų tautos atečiai kovo vienuoliktoji, tai ir ta diena liks neužmirštas faktas Lietuvos istorijoje. Tačiau kovo vienuoliktoji ir dabar vykstanti kova nesumažina vasario šešioliktosios reikšmės. Ir anų 1918 metų vasario šešioliktąją paskelbiant Lietuvos

nepriklausomybę Lietuvos būklė nebuvo šviesesnė už dabartinę. Lietuvos nepriklausomybės nenorėjo pripažinti nė naujasis Rusijos režimas, nė Vokietija tada okupavusi Lietuvą. Kiek žinoma, ano meto Europos nepriklausomos valstybės nė viena netikėjo, kad Lietuvių tauta sugebės ir pajėgs pasiskelbti nepriklausomybę įgyvendinti. Tiesa, kad tada nė vien Rusijos, bet ir Vokietijos armijos buvo jau gan pakrikę, bet vistiek Lietuvos savanoriams, tada dar beginkliams, teko jėga išvaryti iš Lietuvos ir Vokiečių korpa, kuris atsisakė išvykti iš Lietuvos, ir Rusijos bolševikų raudonąja, kuri buvo jau okupavusi didelę Lietuvos teritorijos dalį. Nereikia užmiršti, kad ir pačių lietuvių tarpe buvo Rusijos komunizmo šalininkų, kurie net viešai šaukė Lietuvos vyrus neiti savanoriais į besikuriančią Lietuvos karuomenę. Tada tokių faktų liudininku teko būti ir man, dar tik pradėjusiam susikūrusią Žiburio gimnaziją. Gi to meto laikinoji Lietuvos vyriausybė dar nebuvo pasiekusi to, kad būtų galėjusi skelbti privalomą mobilizaciją. Ji krepšė tik į vyrus savanorius.

Jeigu anais 1918 metais lietuviai nebūtų drįsę paskelbti Lietuvos nepriklausomybės, ar būtų nesugebėję tą paskelbtą nepriklausomybę įgyvendinti, jeigu nė tie stebėtini nepriklausomos Lietuvos metai ko Lietuva pasiekė per trumpą nepriklausomybės laiką, tai sunku atspėti kaip šiandien atrodytų mūsų tauta ir ar būtų pakartotas praėjusių metų kovo vienuolikąją dieną anas 1918 metų vasario šešioliktosios aktas. Kaip matome, pasaulis ir šiandien nėra užmiršęs, kaip Lietuvių tauta sugebėjo ir pajėgė įgyvendinti pasiskelbtą nepriklausomybę ir ko ji pasiekė iki 1940 metų. Šiandien Lietuvos atstovams keliaujantiems po pasaulį nereikia aiškinti nė kas ta Lietuva, nė ko ji siekia.

Anų 1918 metų vasario šešioliktąją pasiskelbti ir pradėti Lietuvos gyvenimu labai teigiamai susidomėjo lietuviai išeiviai, ypatingai Amerikos lietuviai.

Rašo Vysk. Vincentas Brizgys

Be aukų ir be kovos, Laisvos nebuvo Lietuvos.

Lietuviai padėti susijungę įvairių pažiūrų lietuviai į vieną Amerikos Lietuvių Tarybą (ALT). Palyginus su šiuo laiku, ano meto Amerikos lietuviai buvo neturtingi, o tačiau daug padėjo Lietuvai finansiniai, darė žygių pas Amerikos vyriausybę Lietuvos naudai.

Ano meto Lietuva neturėjo vienos nelaimės, kurią mūsų tautoje Lietuvoje išugdė nuo 1940 metų vasaros iki šiai dienai Lietuva valdanti Rusija su savo ateistinio komunizmo sistema. Savo istorijoje mūsų tauta iki 1940 niekad nepatyrė tokios moralinės žalos, kokią kenčia dabar. Lietuvoje dabar nebuvo, bet iš gaunamų žinių susikuria vaizdas, kad dabar Lietuvą kankina seksualinė netvarka, daugybė paurusių šeimų, alkoholiizmas. Bendo-valdiško turto vagystės ar sukčiavimo niekas nevadino tais žodžiais, o vadina kombinavimu. Paskutiniu laiku labai pagausėjo apiplėšimai ne tik nesant namie buto gyventojams, bet net jiems esant namie įvyksta apiplėšimai terorizuojant ar net kankinant buto gyventojus. Po įvykio pašaukta policija užsirašo įvykio atpasakojimą, bet tik tuo viskas ir baigiasi. Lietuvos žmonės mano,

kad šis plėšikavimas yra organizuojamas valdančių okupantų norinčių parodyti, kad pasiskelbta nepriklausomybė nė tik neduoda nieko gero, o tik padidino krašto netvarką.

Reikia gėrėtis svetur-uz Lietuvos gyvenančių lietuvių pastangomis medžiaginiai padėti tautai Lietuvoje: medicina, rūbais, knygomis. Reikia tačiau pagalvoti ir apie minėtas moralines nelaimės. Tiesa, kad žiniomis iš Lietuvos ten vyksta dvasinis ir kartu moralinis atgimimas. Reikia tačiau apie tai pagalvoti ir mums, esantiems už Lietuvos. Organizuoti medžiaginę pagalbą yra lengviau, negu padėti dvasinėje, moralinėje srityje. Kol negalime kitaip padėti, tautai Lietuvoje šiuose reikaluose, neužmirškime to savo maldose. Malda yra reikšminga ne vien prašant Dievo pagalbos. Ir ši dvasinės pagalbos žinia pasiekdama Lietuvai tautai bus nemaža dvasinė, psichologinė pagalba, paguoda.

Taigi, padėkime mūsų tautai Lietuvoje ne vien medžiaginiai, bet ir dvasiniai, visi gyvendami ta viltimi, kad mūsų tauta atkurs Tėvynės nepriklausomybę.

Iškankinti Tėvynei

Juozas Mikštas

Tavo laisvės kovotojus šaudė ir korė,
Ir kalėjimuos pūdė, ir Sibiran trėmė.
Už Tave galvas guldė kariai
savanoriai,
Išbrovėlius ryžto krūtinėm atrėmė.

Kruvina vergija ir tie šimtmečiai
nykūs
Nepalaužė Tavęs, iškankinta Tėvyne.
Laisvės Aušrą kautnių ugnį
pasitikus,
Įgerovė, į šviesą sau kelią praskynei.

Tavo veidas vėl buvo krauju
aprasojęs,
Kai vėl voros vergų skaudžiai žengė
į mirtį.
O išdidūs valdovai šėtoniško rojaus
Merdi jau, Tau gyvybės šaknų
nepakirtę.

Ten, miškų glūdumoj, kovė Tavo
sargybos,
Ir tik jų šventas kraujas dar vis
pranašauja:
Kils iš sielvarto miestai, artojų
sodybos.
Ir su pergale neš Tau gyvenimą
naują.

O ką mes Tau parneštum, ką
duotum, sugrįžę
Iš kraštų svetimų, į gimtuosius
pagojus?
Ką sakyty grobikų išniekinti kryžiai,
Ir ta žemė, didvyrių kapais
apsiklojus.

Džiaugsmo ašarom dulkes aitrūs
nusiplovę,
Kuo paguostum Tave, iškankinta
Tėvyne?
Gal vėl gerbtum tik Tavo didingą
senovę,
Tavo kančią tik žodžiais gražiais
prisimine.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Saudargas tebėra Varšuvoje, kur pasimatė su Lenkijos užsienio reikalų viceministru Markarcy, taip pat su Solidarumo parlamentinės frakcijos pirmininku Gil, kalbėjo per Lenkijos televiziją. Pagal turimas žinias Saudargas turėtų susitikti su prezidentu Walensa. Saudargas patvirtino, kad yra gavęs Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos įgaliojimą sudaryti Lietuvos egziline vyriausybę, jei Lietuvos valdžia nebegalėtų vykdyti savo funkcijas. Spaudos konferencijoje Saudargas pažymėjo: Lietuvos drama liudija, jog stalinizmas tebėra gyvas. Niekas pasaulyje nebėra saugus, net ir naivūs Vakarų kraštai, kurie suteikė Nobelio Taikos premijas kriminalistam.

Danijos, Švedijos, Suomijos ir Islandijos užsienio reikalų ministrai pasiuntė Gorbaciovui bendrą protesto laišką dėl įvykių Lietuvoje. Laiško autoriai reiškia nerimą, reikalauja, kad sovietų karinės pajėgos atiteityje susilaikytų nuo bet kurių smurto veiksmų. Siaurės Europos šalių ministrai kviečia Maskvą nedelsiant pradėti derybas su Pabaltijo respublikomis. Dar vieną ką tik gauta spaudos agentūros žinia: Europos Ekonominės bendrijos šalių užsienio reikalų ministrai, posėdžiavę Briuselyje, pagrasino Maskvai laikinai išaldyti ekonominį bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga tuo atveju, jei sovietai dar kartą panaudos jėgą prieš Lietuvą.

Vasario Šešioliktą minint

Vasario 16-tą dieną sukanka 73 metai nuo Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo

Akto paskelbimas, kuris išvedė virš 120 metų vergavusią tautą į laisvų tautų tarpą. Tas Aktas sujungė tautą, išjudino dideliems darbams ir šviesiai ateičiai. Ką padarė nepriklausoma Lietuva per tuos dvidešimt dvejus nepriklausomo gyvenimo metus, kitos daug didesnės ir pajėgesnės tautos, ir šimtmečiais negali tą padaryti ką lietuvių tauta padarė, pasivijo ir aplenkė. Dvidešimt dveji atsikūrusios Lietuvos klestėjimo metai bus ateities istorikų atžymėti kaip auksinis amžius.

Bet, svarbiausia, tie dvidešimt dveji metai išugdė jaunų inteligentų kartą, kuri kvėpavo jau laisvos tėvynės oru, kuri nuolat judina Lietuvos išlaisvinimo klusima, kuri yra kompetentinga atstovė kitataučių tarpe. Kartą, kuri sugebėjo perduoti savo vaikams Lietuvos laisvinimo misiją, kuri gautas žinias nepriklausomos Lietuvos mokyklose diegia į jaunų lietuvininkų širdis.

Dvidešimt dveji nepriklausomo gyvenimo metai stiprins ir ateity lietuvių tautos ryžtą nepalūžti, taip kaip nepalūžta mūsų broliai šiandien Lietuvoje, neatsizada savų idealų „už gabalą aukso, ar jūjų gazą ir naftos litrą“. Išlaiskus lietuvių širdyse viltį, kad ateis diena, kad sutruks vergijos pančiai, suskambės muziejais bokšte Laisvės Varpas, pakils iš piliakalnių, iš kapų milžinų, savanorių, karių, šaulių, partizanų dvasios, kai dangaus skliauste pasirodys ant balto žirgo šventasis Kazimieras ir ves būrius jaunų lietuvių į pergalės kovą, kai jis vieną kartą vedė 1518 m. sumušė maskoviečius prie Polocko ir lietuvių laimėjo kovos pergalę, tačiau jeigu mes būsime verti to švento ginklo, kuris tik gales atgauti mūsų broliam laisvės. Ir tik tuomet bėgs iš mūsų tėvynės okupantai ir jų pakalikų gaujos, kai pakils laisva demokratinė Lietuvos valstybė, kai nebemindžios mūsų krauju persisunkusios žemelės purvinas maskolio čebatas.

Lietuvių tautinė sąmonė gyvena išsivijoj, bet ji gyva ir mūsų brolių, sesių širdyse tėvynėi. Jų persekiojamų už tikėjimą ir įsitikinimus, laikysena teismuose tai įrodo. Tik giliai tikintys ir tautiniai sąmoningi gali išdrįsti reikalauti iš okupanto savo protėvių kraštą Lietuvą.

Mums nuostabu, kad jau komunistinėj santvarkoj išaugęs jaunimas turi tokį gilų tikėjimą, tokią karštą tėvynės meilę, kad drįsta pasipriešinti prieš bolševikinę gaują ir sakyti žiną iš mūsų žemių, nors jie gerai žino, kad už tai turės žiauriai nukentėti, bet nepalūžta kovose už laisvę ir

Rašo Balys Steckis

nepriklausomybę.

Nuostabu, kad tik dalytė žinių iš Lietuvos prasiskverbė pro tą Sovietų blokadą ir pasiekia vakarus, kad visų žiaurumų nežinom ir gal daug ir nesužinosim ką M. Gorbačiovas su savo armija išdirbinėjo su mūsų broliais Lietuvoje.

*O, skambink per amžių vaikams Lietuvos
Tas laisvės nevertas, kas negina jos...*

Laisvė, brangiausia vertybė, kurią tikrai įvertiname tik jos nustoje, verta kovos ir didžiausių pastangų ją išsaugoti, o netekus - kovoti ir atgauti.

Lietuvis laisvas gimęs, norėjo ir tebenori laisvas gyventi, todėl nebijojo net savo gyvybę už laisvę atiduoti.

1918 metais Vasario 16 dieną, paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, reikėjo tą Aktą lietuvių krauju užtvirtinti, jaunutės atsikūriancios valstybės laisvę nuo trijų plešrių kaimynų: rusų komunistų, grubuoniškų „brolių“ lenkų ir plėšikaujančių Bermonto armijos apginti. Taip kai šiandien lietuviai gina savo paskelbtą, 1990 m. kovo 11 dieną Nepriklausomybės Aktą nuo Gorbačiovo ir jo maskoliškos gaujos.

Mes - laisvėje gyvenantieji - minėdami 73-čiąją metinę šventę susimastykim, apsvastykim - ar viską darome, ką privalome daryti Lietuvos laisvinkimo byloje? Ar užtenkamai šelpėm ir rėmėm tuos tautiečius, kuris šiandien kovoja prieš Sovietų rusų tankus ir žūsta už laisvę ir nepriklausomybę. Tad nebūkime šakoti savo elgesiu, savo kalbomis nepapiktiname vieni kitų ir neekvojame jėgų peštynėms, kai jas turime naudoti pozityviam darbui? Ar mes visi judiname pasaulio sąžinę, stengiamės paskleisti kuo daugiau žinių apie Lietuvą? Ar minit Vasario 16-tąją užpildysime bažnyčias ir sales visi: vaikai, jaunuoliai, suaugę ir senimas bendrai, kaip viena šeima, ar išklausysime kunigų pamokslus ir paskaitininkų paskaitas ir prisiminimus apie mūsų tėvynės Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę? Ar pasistengsim tą dieną kuo nors ypatingai atžymėti? Ar minėdami Vasario 16-tąją paminesime ir Kovo 11 dieną naujo Nepriklausomybės Akto paskelbimo dieną, kuri bus įjungta į Lietuvos istoriją. Gaila, kad mūsų broliams tautiečiams beginkliams sunku atkovoti sau ir savo visai tautai laisvę ir nepriklausomybę.

Mes turime prašyti mūsų Viešpaties, kad pasigailėtų mūsų tautos ir palengvintų tą kovą dėl laisvės, kadanti vienas ginklas mūsų tai yra „Dievas“, kuris gali mūsų tautą apginti.

Popiežiaus atsiliepinimas apie kruvinus įvykius Vilniuje

Zinios apie tragiškus įvykius Lietuvoje aidai visame pasaulyje, spaudos agentūros, laikraščiai, radijo ir televizijos stotys nuolat perteikia iš Lietuvos Vakarų pasiekiančias naujausias informacijas apie padėties vystymąsi Lietuvoje, barbariškus sovietinės kariuomenės kruvinus puolimus prieš beginklę, taikią žmonių minią, moteris, jaunimą ir vaikus. Visos informacijos priemonės taip pat pateikia pirmąsias Vakarų valstybių vyriausybių, organizacijų, visuomenės reakcijas į įvykius Lietuvoje. Popiežius Jonas Paulius II-sis trečią kartą per tris dienas priešminė Lietuvą ir būtent per susitikimą sekmadienio vidudienį su tikinčiais susirinkusiais švento Petro aikšteje Viešpaties Angelas maldai. Aikšteje drauge su tūkstančiais tikinčiųjų buvo būrys Romoje gyvenančių lietuvių. Jie buvo iškelę Lietuvos trispalves ir ilgą transparentą su užrašu „Lituanija“ - Lietuva. Lietuvių grupė atkreipė švento Petro aikšteje susirinkusios žmonių minios dėmesį, iš savo darbo kambario lango ją pastebėjo taip pat Popiežius Jonas Paulius II-sis. Baigęs savo žodį tikintiesiems, kuris buvo skirtas šiandien paskelbtai maldos dienai už taiką, Popiežius Jonas Paulius II-sis pasakė:

„Matau būrį lietuvių: noriu užtikrinti lietuvių tautą, kad drauge su ja kenčiu ir meldžiuosi“. Daug švento Petro aikšteje buvusių žmonių priėjo prie lietuvių grupės, taravosi apie paskutinius įvykius Lietuvoje, reikė už laisvę kovojančiai lietuvių tautai solidarumą. Prie lietuvių priėjo ir solidarumą Lietuvai pareiškė Italijos krikščionių demokratų partijos prezidentas Forlani, Italijos katalikų darbininkų sąjūdžio pirmininkas Bianchi, taip pat Europos Parlamento vicepirmininkas Formigoni, kuris pranešė, kad Europos Parlamentas ruošia specialią rezoliuciją Lietuvos klausimu, išreiškė savo pasibaurėjimą smurto veiksmais prieš taikią lietuvių tautą. LRTV

Prie Sporto Rūmų, kuriuose yra pašarvoti už Lietuvos laisvę žuvusiųjų kūnai, nuo pat ryto yra ilga žmonių eilė, dabar nusitęsianti apie du kilometrus. Žuvusiųosius pagerbti žmonės atvyksta iš visos Lietuvos. Kunigas Robertas Grigas paskirtas Lietuvos Parlamento kapelionu. Jis rūpinasi tiek deputatų, tiek Parlamento rūmuose esančių krašto apsaugos departamento vaikinų sielovada.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Į Maskvą sugrįžo Maskvos miesto tarybos delegacija, kuri lankėsi Vilniuje po „kruvinojo sekmadienio“ įvykių. Maskvos miesto atstovai konstatavo, kad kariuomenės veiksmai Vilniuje nebuvo nei būtini, nei lietuvių išprovokuoti. Maskvos miesto taryba, susipažinusi su įvykiais Lietuvoje, nusprendė imtis priemonių prieš galimą pasikėsinimą ir į teisėtai išrinktus Maskvos miesto valdžios organus.

Amerikos valstybės departamento atstovas, per susitikimą su žurnalistais, apkaltino Maskvą, kad skleisdama dezinformaciją apie įvykius Pabaltijyje, ji gilina Pabaltijo kraštų krizę. Kaip pasipiktinimą keliantį melą, valstybės departamento atstovas pacitavo TASS'o tvirtinimus, esą televizijos bokšto gnyėjai pirmieji pradėję šaudyti į sovietų karius, kitą TASS'o perteiktą absurdą, būk tai Lietuvos valdžia ruošėsi išžudyti sovietų kariškius ir civilius tarnautojus.

Svedijos sostinėje Stokholme, dėl įvykių Pabaltijje gaudė visų bažnyčių varpai. Pagrindėje miesto aikšteje susirinko tūkstančiai žmonių, kurie protestavo prieš sovietinį smurtą Vilniuje. Tai smūgis Europos ateičiai, pasakė Svedijos užsienio reikalų ministras, kalbėdamasis demonstracijom dalyviams. Pažymėtina, kad Stokholmo bažnyčių varpai drauge skambėjo paskutinį kartą 1945 metai, skelbdami Antrojo pasaulinio karo pabaigą.

Paryžiuje veikiantis geopolitinių ir strateginių studijų institutas - Foundation du Futur, - savo kasmetinę premiją paskyrė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Premijos paskyrimo išlaidas įvyko garsiajame Pompidou centre Paryžiuje. Tarp gausių dalyvių - politinių veikėjų, kultūrininkų, intelektualų, buvo žymusis dirigentas ir violončelistas Rostropovič, kuris savo žodyje gražiai pagerbė Vytautą Landsbergi, pažymėjo, kad jo taiki, bet drauge ir tvirta laikysena ginant lietuvių tautos teisę į laisvę ir nepriklausomybę sukėlia visuotinį pasigerėjimą. Kaip jau minėjome, Norvegijos sostinėje Oslo įsikūręs fondas V.Landsbergiui paskyrė alternatyvinę Nobelio Taikos premiją, per maždaug vieną savaitę surinko apie vieną milijoną dolerių, kuriuos artimiausiu laiku numato įteikti Lietuvos AT-bos pirmininkui.

Romoje ką tik pasibaigė dvi protesto demonstracijos prie sovietinės ambasados ir prie sovietinio konsulato Romoje. Prie ambasados demonstravo italų žalieji, prie konsulato Romos lietuvių bendruomenė ir įvairių italų organizacijų atstovai. Sovietų konsului buvo įteiktas Italijos-Lietuvos draugijos kreipimasis į Gorbačiova, kuriame smerkiamas smurtas Lietuvoje ir reikalaujama nedelsian pradėti derybas su teisėta Lietuvos vyriausybe. Popiežiškajame Grigaliaus universitete vyko studentų pamaldos už taiką pasaulyje ir už Lietuvą, buvo perskaityta maldą iš Sibiro lietuvių kankinių maldyno, prašanti Laisvės ir taikos kenčiančiai Lietuvai.

TEVISKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 378 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Miłdažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siūsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

MES BŪSIME LAISVI!

(Vasario 16-tąją prisimenant)

Vasario 16-toji, tai brangiausia diena mūsų tautos istorijoje, kada Vilniuje 1918 m. susirinkę Tautos Tarybos vyrai, paskelbė Nepriklausomybės Aktą. Mūsų seneliai ir mūsų tėvai per 120 vergijos metų niekada neatsižadėjo vilties atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, kurią buvome praradę per Jogailos vedybą įeidami į pražūtingą uniją su lenkais.

Kęsdami carinės Rusijos žandarų priespaudą ir lenkų dvarininkų pajuoką viskam kas lietuviška mūsų tautos prisikėlimo pranašai ir apaštalai Aušros ir Varpo gadyne prikėlė lietuvių tautą iš gilaus miego ir keturiais nors ir nesėkmingais sukilimais bei knygnešiu žygiais, paruošė kelią į Lietuvos nepriklausomybę.

Vasario 16-tosios Akto signatarams paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, laisvė dar pati neatėjo į mūsų kraštą, nes mūsų jauną valstybę iš rytų puolė rusų bolševikai, šiaurėje siautėjo lenkų legionai, norėdami savo dvaruose mums sugrąžinti baudžios laikus.

Nežirdint priešų gausybės visa tauta tvirtai tikėjo į Lietuvos prisikėlimą ir iš žaliojo kaimo sodybų, tūkstančiai savanorių - kūrėjų išėjo į kovos laukus patvirtinti Vasario 16 d. Akto. Jie buvo ginkluoti ne moderniais ginklais, bet tvirta karžygių dvasia, todėl Dievui laiminant jie laimėjo ir mes buvome 22 metus laisvi savoje valstybėje.

Tie nors ir trumpi laisvės metai padėjo mūsų tautai dvasiniai atsigausti ir pajusti savo laisvos valstybės vertę, kad galėtume pasiruošti Hitlerio ir Stalino gėdingo suokalbčio pasekmėje sukulto karo audros ir ilgiems okupacijos metams.

Amerikos lietuvių padovanotame Lietuvai Laisvės Varpe buvo įrašyti pranašingi žodžiai: „Ol Skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas laisvės nevertas, kas negina jos“. Pamiršo savo priesaiką ginti Lietuvos laisvę mūsų ministeriai ir generolai. Pamiršome ir mes Laisvės Varpo lemtingi žodžius, todėl nieko už tai negaudami praradome vieną trečdalią mūsų geriausių žmonių ir turėjome 50 metų vergauti ir kentėti žiaurios okupacijos priespaudą.

Prasidėjus rusų ir vokiečių kariu, mūsų tauta sukilo ir visi kaip vienas džiaugsmingai sutiko 1941 m. birželio 23 d. žinią apie Lietuvos valstybės atstatymą. Gaila, bet tas paskelbimas nebuvo sėkmingas, nes okupacinė vokiečių valdžia mūsų Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo nepripažino ir sukilimo pastatytą vyriausybę pašalino. Jie planavo iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos sukurti vokišką Ostland provinciją kolonizuojant mūsų žemes, mums parūpinti darbo Ukrainos vokiečių dvaruose arba Saksonijos kasyklose.

1944 m. bolševikams vėl sugrįžus į Lietuvą ir pradėjus savo terorą, Lietuvos laisvės ginti išėjo apie 60,000 partizanų. Jų didvyriška kova buvo nesėkminga, nes demokratiniai Vakarų kraštai rėmė ne mūsų laisvės kovotojus, bet Maskvos diktatorius ir savo priešus.

Rašo Albinas Pocius

Nors mūsų partizanai ir neturėjo galimybes laimėti, bet jų ant Tėvynės aukuro sudėtų aukų dėka, šiandien Lietuvoje rusų kolonistų yra mažiau ir lietuviai sudaro 80 proc. visų gyventojų.

Lietuvių tauta nors ir praradusi 700,000 arba vieną trečdalią savo žmonių nepasimetė ir nenusilenkė prieš okupanto statusus, bet štai 1990 kovo 11 d. Vilniuje, partizanų ir tremtinių sūnūs ir dukros vėl paskelbė pasauliui, kad atkuriamą Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Deja, mūsų „draugai“ Vakaruose, mūsų Nepriklausomybės paskelbimo pataikaudami Maskvai nepripažino ir kaip tame senovės romėnų teisme Jeruzalėje, mus išmainė ant Barabo ir nusiplovė savo nešvariais rankas norėdami

prekiauti su XX amžiaus vergų pirkliais.

Nesvarbu kokios nelaimės mus užpultų, niekada nenusiminkime. Tauta ten Tėvynėje tebėra gyva. Išeiivja irgi eina išvien su savo tauta. Mes niekada nenusilenksime prieš vergų pirklius ir negarbinsime jų molinius statusus. Mums priklauso ateitis ir mes laimėsime, nes Dievas visada padeda tiems, kurie kovoja už tiesą ir savo nemarios tautos laisvę.

Mes niekada neatsižadėsime Nepriklausomybės Akto nutarimų ir mums Vasario 16-toji diena yra šventa ir neatšaukiama, galiojanti mums ir visoms kartoms. Tikėkime, kad Gerasis Dievas globos kryžių ir Rūpintojėlių krašto, Šventosios Lietuvos žemę prie Nemuno ir Baltijos krantų. Nepraraskime vilities. Mes būsime laisvi!

Tragiška Vasario 16-toji

Rašo Dr. Jonas Kunca

Kai mūsų tauta pradėjo bent dalinai laisvą gyvenimą, štai vėl pasirodė okupanto tankai ir su rytičiam įprastu žiaurumu lietuvių krauju pradėjo gesinti mūsų vos užsidedusią laisvės ugnį.

Vilniaus žudynėm, deja, tautos nelaimės ko gero gali nepasibaigti. Kol kas viso pasaulio pasipiktintas ir protestai bei įspėjimai privertė žudikus sustabdyti bent laikinai pradėtą jų akciją. Nemažai jiems kelia rūpesčių ir Jeltsino Pabaltijo valstybių užtarmas ir 300,000 maskviečių protesto demonstracija. Bet Kremliuje netrūksta tų, kurie būtinai norėtų jėga įjungti Lietuvą vėl į sovietinę imperiją. Kas seks toliau, priklausys nuo demokratinų ar imperialistinių jėgų laimėjimo pačioje Maskvoje. Daug priklausys, kiek laisvasis pasaulis mus konkrečiai užtars. Kad neatsitiktų, kaip praistytę, kad vakariečiai kiek paprotėtavę vėl nutiltų draugystei su Gorbaciovu labai.

Mes laisvame pasaulyje turim dėti visas pastangas, kad taip neįvyktų. Per demokratinę valstybę politikus, parlamentarus, valstybės vyrus ir spaudą turime neleisti nutilti Vakarų sąžinei, ypač kai visų dėmesys yra nukreiptas į Persijos įlankos įvykius. Maskva šitą progą kaip tik ir mėgino panaudoti ir gal dar vėl mėgins kad sudrausti visas siekiančias nepriklausomybės tautas.

Daug nulems ir likusių laisvės siekiančių respublikų solidarumas prieš diktatūrą ir imperializmą. Iki šiol Lietuvai teko sunkiausia išsilaisvinimo vado našta. Mūsų kraštas dėl to ir yra daugiausiai nukentėjęs: pirmiausiai nuo blokados, o dabar nuo ginkluotos represijos. Siuo įtampos momentu visa S. Sąjunga ir pasaulis vėl židri, ką darys lietuviai.

Tokiu opiu momentu reikia ne vien mūsų tautos visiško vieningumo, bet ir vienybės tarp pačių krašto vadų. Nelaiskas žaisti su ministerių kabineto pakeitimais tokiu akimirksniu. Nesantaikos ir garbės ieškojimai privalo būti pamiršti ar bent atidėti tolimesnei ateičiai. Dabar yra eilė krašto vadovybei sutelkti intelektualines ir politines jėgas bendram šalies

gelbėjimo tikslui.

Atėjo momentas ir šalčiau bei atsargiau planuoti ir veikti, nes kiekviena padaryta klaida gali labai brangiai kainuoti. Visi gerai žinom, ko siekiame: nepriklausomybės! Tai brangus mums žodis sukėliąs gilius jausmus. Deja, politika nėra sentimental. Čia reikia kuo šaltesnio ir pragmatiškesnio proto, kad pritaikyti vadovavimo akciją vis besikeičiančiom situacijom, kurių eiga nepriklauso nuo mūsų. Į bendros politinės linijos planavimą būtų naudinga įtraukti visus gambiausius tautos vyrus. Vadovybės monopolis čia galėtų būti pavojingas.

Nors padėtis yra tikrai kritiška šiuo momentu, ateities perspektyvos mums žada galutinę pergalę. Sovietinė imperija pradėjo byrėti, ir to byrėjimo tankai nepajėgs sustabdyti. Diktatūra neteko jos ramsčių: komunizmas pasirodė esąs prievarta daroma klaida privedusi prie ekonominio ir dvasinio bankroto tą didžiąją imperiją, kuri svajojosi užvaldyti pasaulį. Tolimesnė imperijos egzistencija nustojė „razon d'etre“. Tik imperijos mirtis gali ko gero būti skausminga. Ji gali baigti savo dienas baisiu pilietiniu karu, jei, vietoj leisti tautom laisvai nuspręsti savo ateitį, būtų varojama jėga, kaip kad įvyko Vilniuje ir Rygoj. Tokiu atveju mūsų kraštas ir tauta dar daugiau nukentėtų prieš atgaunant pilną nepriklausomybę. Atsakomingas vadovavimas tautai gali daug padėti lengviau pernešti šį neramų laikotarpį.

Mūsų Lietuvai jau tiek prikentėjo. Tikėkim, kad šių metų kruvina Vasario Sešioliktoji bus mūsų tautos Golgotos kelio pabaiga.

Pasigirsta vis naujų balsų už tai, kad Gorbaciovui būtų atimta Nobelio Taikos premija. To pareikalavo prancūzų intelektualų grupė, taip pat Nobelio premijos laureato Sacharovo našlė J. Bonner. Jis pasakė, kad tuo reikalų kreipsis į Nobelio premijos teikimo komitetą. Tarp Nobelio premijos laureatų ji nenori matyti savo vyro pavardės šalia Gorbaciovio pavardės. Prancūzų asociacija „Naujosios žmogaus teisės“, kurios narių tarpe yra nemažai parlamentarų.

Media Release

from Minister for Immigration, Local Government and Ethnic Affairs, The Hon. Gerry Hand, MP. Parliament House, Canberra, ACT 2600

Provisions for Lithuanian and Latvian Visitors

Lithuanian and Latvian visitors currently in Australia may apply to extend their entry permits, the Minister for Immigration, Local Government and Ethnic Affairs, Mr. Gerry Hand, said today.

„In view of the current unsettled situation in those republics, the Government has decided that any Lithuanian or Latvian visitor whose entry permit is due to expire shortly should be able to seek an extension of stay,“ the Minister said. „Each case will be looked at most sympathetically.“

Mr. Hand said he shared the Prime Minister's dismay at the Soviet Government's use of force and the loss of life in Vilnius, capital of Lithuania.

„The Government will be monitoring developments in the Baltic States closely.“

„I hope very much that the tension will soon ease and our visitors from the Baltic region will feel free to return to their homes and families,“ he said.

Canberra 16 January, 1991.

Media Enquiries: Lynne Adams, Minister's Office (06) 277.7860 and Sue Ingram, Dilgea (06) 264.2296.

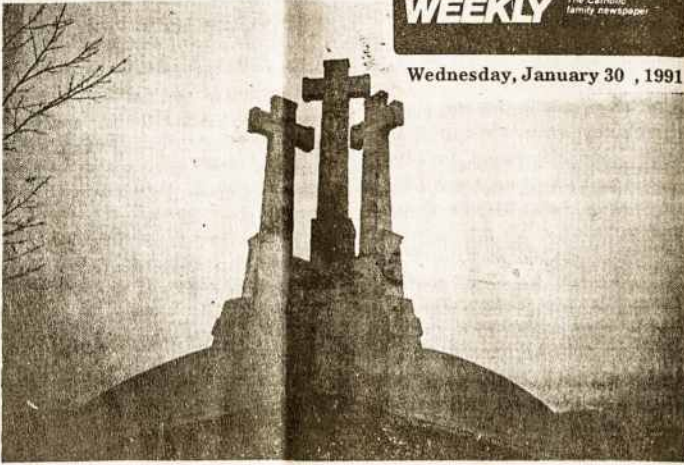
Amerikiečių ir Pabaltiečių atstovų posėdis Vašingtone

Siomis dienomis Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone įvyko amerikiečių administracijos ir pabaltiečių atstovų posėdis, kuriame buvo aptarti su Pabaltijo šalimis susiję vėliausieji įvykiai. Daugiau negu valandą užtrukusį posėdį pravedė amerikiečių saugumo tarybos narė, prezidento Bush'o bendradarbė Rice. Be amerikiečių dalyvavo tryliką pabaltiečių, iš jų devyni lietuviai, įskaitant Amerikos lietuvių tarybos, Amerikos lietuvių bendruomenės, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto atstovus. Saugumo tarybos narė Rice savo pranešime apie amerikiečių administracijos laikyseną pabaltijo šalių atžvilgiu, tarp kita ko, pažymėjo, kad valstybės sekretorius Baker per paskutinį susitikimą su sovietų užsienio reikalų ministru Shevardnadze plačiau aptarė Pabaltijo šalių klausimą, kuris buvo iškeltas ir per prezidento Bush'o vėlesnį pasimatymą su Shevardnadze. Kalbėtoja taip pat pasakė, kad buvo labai naudingas Lietuvos AT-bos pirmininko pasimatymas su prezidentu Bush'u. Buvo kalbama ir apie paramą Lietuvai maistu, medikamentais ir technika. Pabaltiečių atstovai aiškino, jog nepakanka amerikiečių administracijos pareiškimų, kad JAV-bės remia Pabatijo tautų laisvą apsisprendimą. Administracija turėtų nedviprasmiškai pasisakyti už Pabaltijos kraštų nepriklausomybės atstatymą, juo labiau, kad amerikiečiai niekad nepripažino teisėtus Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

LITHUANIA, "THE LAND OF THE CROSSES" NEEDS YOUR HELP!!

THE CATHOLIC WEEKLY
The Catholic family newspaper

Wednesday, January 30, 1991

New Crosses to replace the ones destroyed by the Stalinists
(Photo by A. Polec)

Fr Werenfried van Straaten O.Praem (The Bacon Priest) the founder of the international Catholic relief agency "Aid to the Church in Need" sent the following telegram to the Cardinal Vincentas Sladkevicius, the head of the Catholic Church in Lithuania (Jan 1991).

Your Eminence,

We are deeply shocked to hear of the blatant injustice which has befallen your country. Peace and freedom are being crushed with brute force.

We pray for you and the courageous people of Lithuania that your country and the church may retain their newly-won freedom.

In the name of all the millions of faithful from the fourteen countries who are in association with our organisation "Aid to the Church in Need" we promise to do everything we can to call all Christendom to pray for you and support you.

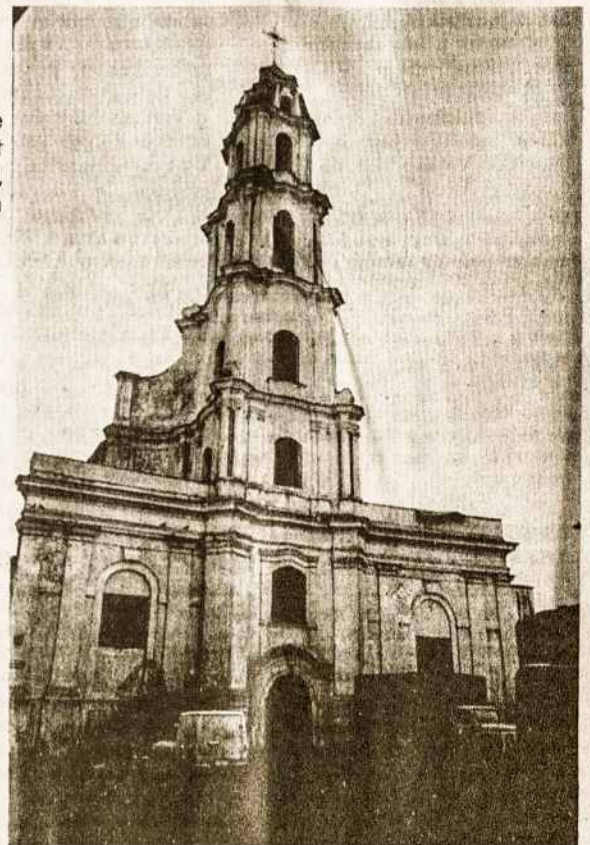
"Aid to the Church in Need"
Werenfried van Straaten

YOU CAN HELP REBUILD CATHOLIC LIFE IN LITHUANIA

For over 40 years "Aid to the Church in Need" has been helping the persecuted church behind the Iron Curtain. Below is a list of current projects being supported by "Aid to the Church in Need" in Lithuania, a country that has remained Catholic despite severe persecution over the past 50 years.

General	- Lithuanian translation of the 5 volume catechism "Il mio libro di religione" for religious instruction. 50,000 copies of each volume. U.S. \$286,000 approx.
	- Series of religious books for children in Lithuania (e.g. New Testament for nursery school) Total of 70,000 copies U.S. \$15,000.
	- Printing house for the Lithuania Catholic Church.
Telšiai	- Equipping the seminary kitchens (currently 60 persons, final number 200).
Vilnius	- Home for nuns. U.S. \$7,000.
	- Photocopier for the publishers Kataliku Pasaulis (The Catholic World) U.S. \$4,700.
	- VW van for the publishers Kataliku Pasaulis U.S. \$24,000 approx.
Elektrėnai	- Construction of a church U.S. \$20,000.
Vilkaviškis	- Renovating the Cathedral U.S. \$10,000.
Kaunas	- Computer for the Curia of the archdiocese of Kaunas U.S. \$5,300.
	- Duplicating machine for the Curia of the archdiocese of Kaunas U.S. \$6,300 approx.
	- Equipping the seminary kitchens (282 persons) U.S. \$220,000 approx.

Please help us by filling out the coupon below.

Lithuania/Vilnius. A Church which is still being used as a meat store. (Photo by A. Polec)

A.L.P. supports Lithuanian independence

Support for de facto recognition of Lithuanian independence has come from the South Australian branch of the Australian Labor Party.

The Labor Member for Spence in the South Australian Parliament, Mr. Michael Atkinson, moved this motion at the ALP's monthly State Council meeting on 17 January:

"State Council pays its respects to the 14 Lithuanian civilians killed by Red Army tanks in Vilnius while picketing in defence of the Lithuanian Republic's radio and television transmitter.

State Council reaffirms that the Labor Party does not recognise

Lithuania's incorporation into the Soviet Union by the Hitler-Stalin Pact of 1939.

State Council asks the Minister for Foreign Affairs to seek a report on the Soviet Republics with a view to trading direct with them and granting de facto recognition to those which have properly and democratically declared their independence."

The motion was carried on the voices with only the Socialist Left faction opposing it.

Mr. Atkinson had to overcome strong tactical opposition from the Member for the marginal Federal

seat of Makin, Mr. Peter Duncan, before the motion was carried. Mr. Duncan tried to stop the motion's being debated by a procedural vote that he won the first time and lost the second. As Mr. Atkinson reached the microphone to speak about the Vilnius massacre, Mr. Duncan tried to stop the meeting by claiming that a quorum was not present. After the president counted a quorum, Mr. Duncan left the meeting.

Mr. Atkinson outlined Lithuania's history and its differences from Russia on language and religion. He said true federalism was the only hope for economic revival in the Soviet

Union and the republic ought to be allowed self-determination.

Mr. Graham Pike, from the Metalworkers' Union, said the Soviet leadership was doing a good job and ought not to be criticised.

The vote was overwhelmingly in favour of the motion.

Mr. Atkinson said after the meeting that Baltic-Australians ought to join the ALP or take an interest in the political leadership of their trade union so the ALP's move away from the Socialist Left could be completed.

Mrs. Isolda Pozelaite-Davis, from Adelaide's Lithuanian Community, attended the meeting as an observer. Mrs. Davis's number is (08) 356 2617.

Vatikano radio lietuviškos transliacijos

Lapkričio 27 dieną, sueina lygiai penkiasdešimt metų, kai buvo įsteigta Vatikano radijo lietuviškos transliacijos, pirmą kartą Vatikano radijo bangomis suskambėjo lietuviškas sveikinimas „Garbė Jėzui Kristui“. Tai buvo 1940-ųjų metų lapkričio 27-oji diena. Tuo metu Lietuva buvo jau daugiau kaip penkis mėnesius sovietų okupuota, jau siautė Lietuvai Maskvos priemesta žiuri represinė valdžia, katalikai nebeturėjo savo laikraščių, jokių kitų informacijos priemonių, katalikiškoji lietuvių tauta buvo prievarta atskirta nuo krikščioniškojo pasaulio. Iškilio reikalas nutiesti tiltą tarp krikščionybės centro Romoje ir katalikiškos Lietuvos, sustiprinti ir padrašinti tautą didžios nelaimės valandą. Tuo tiltu tapo Vatikano radijas. Tuometinis Lietuvos ministras prie Apaštalių Sosto Stasys Girdvainis paprašė Popiežiaus Pijaus XII-ojo, kad leistų lietuviškas laidas per Vatikano radiją. Šis prašymas nenuėjo veltui - netrukus buvo pradėtos transliuoti lietuviškos programos, iš pradžių vieną kartą į savaitę - šeštadieniais, vėliau du kartus - Besibaigiant Antrajam pasauliniam karui, dėl bendradarbių stokos, lietuviškos programos per Vatikano radiją turėjo būti trumpam laikui nutrauktos, bet karui pasibaigus, jos buvo vėl atnaujintos, buvo įvestos keturios transliacijos per savaitę, nuo 1954-ųjų metų - šešios transliacijos, o po vienerių metų, 1955-ais metais, buvo nuspręsta lietuviškas transliacijas perduoti kasdienai.

Pirmasis lietuviškų laidų vedėjas 1940-ais metais buvo vyskupas Pranciškus Būčys, kurį kartais pavaduodavo kun. Juozas Vaitkevičius ir kiti Romoje gyvenantys kunigai marijonai. Tarp pirmųjų bendradarbių buvo taip pat Lietuvos diplomatas ministras Stasys Lozoraitis, jėzuitas kunigas Juozas Beleckas ir kiti. Po trumpo pertraukos, karo pabaigoje, lietuviškoms laidoms rūpinosi tuo metu į Romą atvykę kunigai Vytautas Balčiūnas, Ladas Tulaba, Paulius Jutulius, Jonas Bičiūnas, Bronius Liubinas ir kiti. 1950-ais metais, padažnėjus transliacijom, iškilio reikalas paskirti nuolatinį lietuviškųjų programų redaktorių, kuris pastoviai ir visiškai pasišvęstų šiam darbui. Tom pareigom buvo parinktas tuo metu Romos Grigaliaus universitete teologijos studijas ką tik baigęs jaunas kunigas Vytautas Kazlauskas. Jis su dideliu pasišventimu ir sumanumu išstus trisdešimt aštuonerius metus vadovavo Vatikano radijo lietuvių skyriui, savo darbu didžiai nusipelnė Bažnyčiai ir Lietuvai. Gavo prelatu titulą. Be jau minėtų asmenų, lietuvių skyriuje ilgiau dirbo kunigai Juozas Vaišnora, Klemensas Razminas, Rapolas Krasauskas. Į darbą įsijungė ir pasauliečiai - Kazys Lozoraitis, Barbora Vileišytė, Saulius Kubilius, vėliau išvykęs į Vokietiją, Nijolė Tutkaitė, Jonas Malinauskas. Paskutiniu metu atsirado veiklesnių bendradarbių Lietuvoje, tikimasi, kad jų padaugės, dažniau iš Lietuvos atvažiuoja svečių, kurie taip pat prabyla į Vatikano radijo klausytojus.

Savo įsikūrimo penkiasdešimtmečio proga,

Vatikano radijo lietuvių skyrius keliomis laidomis norėtų trumpai supažindinti savo klausytojus su Vatikano radijo istorija, struktūra, darbo specifika, problemomis ir svarbiausiomis kryptimis. Šių publikacijų laidų ciklą norėtume pradėti pokalbiais su Vatikano radijo vadovais. Pasiklausykite pokalbio su programų direktorium kunigu Sesto Quercetti SJ:

K. Prašom papasakoti, kaip ir kada kilo sumanymas įkurti Vatikano radijo stotį?

A. Sumanymas įkurti Vatikano radiją kilo 1929 metais, kai buvo pasirašytos Laterano sutartys, kuriomis Italija pripažino Vatikano miesto valstybę. Tuometinis popiežius Pijus XI-asis jau anksčiau puoselėjo mintį įkurti radijo stotį, kuri skelbtų naujos valstybės suverenitetą. Pats svarbiausias Vatikano radijo tikslas yra skleisti šv. Tėvo žodį po visą krikščionišką pasaulį, ypač jį platinti tarp katalikų. K. Ar skiriasi dabartinis Vatikano radijo vaidmuo nuo ankstesniojo? A. Svarbiausias tikslas nepakito. Neseniai popiežius Jonas Paulius II

pasilūde praplėsti Vatikano radijo veiklą, radiją naudoti kaip priemonę ryšiams tarp įvairių kraštų krikščionių bendruomenių. Dabar, įvairių kraštų vyskupai atvykstantys į Vatikaną su „Ad Limina“ vizitu arba į Vyskupų Sinodą, dažnai kalba per radiją. Šitaip atsiranda galimybės užmegzti ryšius, keistis informacija su kitų kraštų Bažnyčiomis. Kita svarbi proga, tai popiežiaus apaštalinės kelionės po pasaulį. Popiežių kelionėse lydintys Vatikano radijo korespondentai, įvairiomis kalbomis perduoda žinias apie keliones, lankomų valstybių katalikų gyvenimą, jų problemas ir kt. Taigi, Vatikano radijas yra svarbi komunikacijos priemonė leidžianti popiežiui bendradarbiauti ir palaikyti ryšius su įvairių tautų Bažnyčiomis.

K. Kokie yra pagrindiniai Vatikano radijo skyriai ir kiek žmonių šiuo metu juose dirba?

A. Svarbiausieji yra trys skyriai: techninis, administracinis ir programų skyrius. Šių skyrių darbą koordinuoja Vatikano radijo generalinis direktorius, kuris, savo

ruožtu, atsiskaito Vatikano Valstybės Sekretoriatui. Šiuo metu, įvairiuose skyriuose dirba apie 430 žmonių. Keturi penktadaliai darbuotojų yra pasauliečiai. Jėzuitų yra apie 30; jie dažniausiai eina atsakingasias pareigas, nes Vatikano radijui nuo pat įkūrimo vadovauja Jėzaus Draugija. Be to, dirba ir kitų vienuolių nariai bei vyskupijų kunigai.

K. Kokiomis kalbomis transliuojamos Vatikano radijo laidos?

A. Šiuo metu Vatikano radijas naudoja 40 kalbų. Daugeliu šių kalbų laidos yra perduodamos kasdien. Kitomis, pavyzdžiui Afrikos tautelių kalbomis, laidos perduodamos dukart per savaitę. Tai dažniausiai būna popiežiaus trečiadienio bendrųjų audiencijų ir sekmadienio vidudienio maldos kalbų santraukos. Kalbų yra daug, o galimybų transliuoti laidas visomis kalbomis yra kur kas mažiau; dėl to, programų trukmė yra gana ribota. Reikia stengtis kuo glausčiau perteikti svarbiausias žinias.

LRTV

Pabaltiečių pastangos dalyvauti Paryžiaus Konferencijoje

Prancūzijos vyriausybė pakvietė trijų Pabaltijo respublikų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos - užsienio reikalų ministrus stebėtojais dalyvauti lapkričio 19-22 dienomis Paryžiuje įvyksiančioje viršūnių konferencijoje Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais. Apie tai pranešė Latvijos Parlamento užsienio reikalų komisijos pirmininkas Vulfson, kuris pasakė, kad Prancūzijos vyriausybė, pakviessdama pabaltiečių užsienio ministrus į Paryžiaus konferencijos posėdžius, trokšta konkrečiai paliudyti draugiškus jausmus ir palankumą Pabaltijo kraštam. Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai atvyko į Paryžių. Lapkričio aštuonioliktają, juos drauge priims Amerikos valstybės sekretorius Baker. Paryžiaus konferencijai pasibaigus, ateinančios savaitės pabaigoje, trys ministrai numato vykti į Strasbūrą, kur pagal turimas informacijas, yra pakviesti kalbėti Europos Parlamento posėdyje. Europos valstybės departamento atstovas ambasadorius Maresca pažymėjo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės remia Pabaltijo respublikų dalyvavimą pilnomis teisėmis Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, bet šiuo metu tai dar neįmanoma, nes tam turėtų pritari visi konferencijos nariai. O visuotinio pritarimo šiuo tarpu nėra, pirmiausia Sovietų Sąjunga priešinasi pabaltiečių dalyvavimui konferencijoje pilnomis teisėmis. Ambasadorius Maresca, betgi, pridūrė, kad pabaltiečiai pakviesti į konferenciją stebėtojais, jie galės dalyvauti konferencijos posėdžiuose, turės progos pasisakyti jiems rūpimais klausimais. Tai nėra visiškai patenkinamas sprendimas, pasakė ambasadorius Maresca, bet šiuo tarpu nėra kitos išeities. Šiuos amerikiečių ambasadoriaus pareiškimus iš Vienos perteikė agentūra United Press.

Paryžiuje yra taip pat laukiami Estijos ir Latvijos liaudies frontų,

taip pat Lietuvos sąjūdžio atstovai, kurie atvyks autobusu. Spaudos agentūrų žiniomis, jie atsivės kelis šimtus tūkstančių Taline, Rygoje ir Vilniuje surinktų parašų po peticija, kuria prašoma, kad trys Pabaltijo respublikos būtų priimtos pilnomis teisėmis į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Pabaltiečių atstovai ir Pabaltijo šalių bičiuliai svetimšaliai Paryžiuje drauge paminės Latvijos nepriklausomybės atsavimo 1918-ais metais sukaktį, kuri sueis dieną prieš tai, lapkričio 18-ąją. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad Prancūzijos vyriausybė painformavo sovietus apie jos sprendimą trijų Pabaltijo respublikos užsienio ministrus pakviesti kaip svečius į konferenciją, ir kad sovietų delegacija tam nepasipriešino.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos užsienio reikalų komisija pareiškimu kreipėsi į Federacinės Vokietijos vyriausybę, išreiškė viltį, kad lapkričio devintąją Vokietijos ir Sovietų Sąjungos pasirašytoji draugystės ir bendradarbiavimo sutartis nepakeičia ligšiolinio Vokietijos nusistatymo nepripažinti teisėtą Lietuvos prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. Pareiškime atkreipiamas dėmesys į tai, kad pasirašytosios sutarties antruoju straipsniu, Federacinė Vokietija ir Sovietų Sąjunga įsipareigoja gerbti visų Europos kraštų teritorinį vientisumą dabartinėse sienose. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos užsienio reikalų komisija primena, kad pagal tarptautinę teisę Lietuvos respublika nėra laikoma Sovietų Sąjungos dalimi, nes Lietuva buvo prievarta įjungta į Sovietų Sąjungą. Lietuvos Parlamento komisija reiškia viltį, kad federacinė Vokietija, tęsdama prievartinės aneksijos nepripažinimo politiką, kaip anksčiau taip ir ateityje nelaikys Lietuvos Sovietų Sąjungos dalimi, gerbs Lietuvos teisę į valstybinį suverenumą, rūpintis, kad Sovietų Sąjunga pasirašytosios sutarties neaiškintų kaip neteisėtos

Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą įteisinimo. Lietuvos Parlamento užsienio reikalų komisija kreipėsi taip pat į Sovietų Sąjungą, reiškia viltį, kad sovietų vyriausybė nepanaudos su Vokietija pasirašytosios sutarties kaip preteksto tvirtinimui, kad yra įteisinta neteisėta Lietuvos inkorporacija į Sovietų Sąjungą.

Estijos užsienio reikalų ministras Lennart Meri Paryžiuje paragino Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje dalyvaujančių šalių valstybių ir vyriausybių vadovus aiškiai paremti pastangas, kad trijų Pabaltijo respublikų problema būtų taikiai išspęsta. Estijos ministras Paryžiuje kalbėjo kolokviume, kurį tarptautiniais klausimais surengė vadinamoji Ateities Fundacija, ir kuriame dalyvavo taip pat Latvijos bei Lietuvos užsienio reikalų ministrai Jurkans ir Saudargas. Estijos ministras apgailestavo, kad Pabaltijo kraštam nebuvo oficialiai suteiktas stebėtojų statusas Paryžiaus konferencijoje, pažymėjo, kad suvienyta Europa bus tikrai sukurta tik tuomet, kai Sovietų Sąjunga grąžins Estijai, Latvijai ir Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Ministras įspėjo Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos šalis nepakartoti klaidos, kuri buvo padaryta Munchene 1938-ais metais, prieš Antrąjį pasaulinį karą, kai kurie Europos kraštai tikėjosi išsipirkti taiką kitų šalių laisvės sąskaitai. Ministras, tad, kvietė Paryžiaus konferencijos šalis paremti Pabaltijo tautų laisvės ir nepriklausomybės siekimus.

Trijų Pabaltijo respublikų užsienio reikalų ministrai yra Paryžiuje čia jau turėjo įvairius politinius susitikimus. Nors Pabaltijo kraštam nėra oficialiai suteiktas stebėtojų statusas Paryžiaus konferencijoje, Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai, Prancūzijos vyriausybės pakviesti, galės asmeniškai kaip stebėtojai dalyvauti konferencijos darbuose.

LRTV

Melbourno pensininkų sąjungos narių kelionė

Sio straipsnio tikslas yra suteikti žiupsnelį objektyvių žinių apie Melbourno Pensininkų Sąjungos kelionį vadovo Vinco Sidabro suorganizuotą gražią penkių dienų kelionę į Canberą, Merimbulą, Edoną ir apylinkes.

Prisiėjo du kartus užsakytą autobusą keisti į didesnį, nes atsirado vis daugiau norinčių keliauti, viso 54 asmenys. Keleivių tarpe buvo keturi lietuviai turistai iš Lietuvos. Keliaavome linksmi tuoj iš pradžios, nes autobuse buvo ir keturi asmenys: Povilas Baltutis, Petras Baltutis, Juozas Keblys ir Juozas Leknius, kurie kaip tik lapkričio 28d. pirmu transportu atkeliavo į Australiją prieš 43 metus. Buvo gera proga prisiminti jiems ir visiems keliautojams praėjusius laikus.

Išvykome iš Melbourno šiaurės link, pirmadienį, lapkričio 26d., 7.30 ryto. Albury sustojome pietums. Pasistiprinę tęsėme kelionę toliau kol pasiekėme vietovę Gundagai. Ten yra įdomus, visiems žinomas, paminklas šuniui. Kiek pamankštinę kojas, sėdome į autobusą ir jau be sustojimo iki Canberros. Čia mus apgyvendino po du į kambarį „Eagle Hawk“ motelyje. Turėjome vieną valandą nusiprausti ir persirengti kad susėdėtume vakarienei į vieną iš Canberros centrinių restoranų, kur pavalgę dar palošėme lošimo mašinomis.

Sekančią dieną 7 val. Motelio valgykloje gavome gerus, sočius pusryčius ir pavalgę sėdome į mūsų autobusą ir išvykome apžiūrėti Australijos sostinę. Pirmiausia sustojome prie sostinės planavimo centro, kuris randasi Regatta Point. Tada pasukome į karo muziejų ir iš ten su dideliu susidomėjimu, nes visiems įdomu buvo pamatyti bilijoną dolerių kainavusius naujus Australijos Parlamento rūmus, kur ir pietus teko pavalyti ten valgykloje. Gaila, premjero nesutikome, bet Parlamento rūmai yra labiausiai išgarsintas Australijos pastatas - vieta kur lankytojai maloniai sutinkami.

Važiuojant autobusu jau iš tolo patraukia akį didžiulis 81 metro aukščio Parlamento vėliavos stiebas. Tai yra didžiausia nerūdijančio plieno struktūra pasaulyje ir ji yra centrinė miesto gairė. Kitas rūmų ryškesnis architektūros kūrinyms randasi foje, kur yra 48 marmuru aprauktos didžiulės kolonos ir dveji meistriškai sukonstruoti, labai platūs marmuriniai laiptai. Visa struktūra primena Eukaliptų mišką ir teigiamai pristato marmurą ir plytų bei akmens panaudojimą visame pastate.

Dvi didžiausias sales vizitoriai gali lankyti. Vienoje iš jų kabo didžiausias gobelenas pasaulyje. Parlamento rūmų centre yra Parlamento narių halė, neformaliems parlamentarų susitikimams.

Plati kolekcija meniškų išdirbinių matosi per ištaisą pastatą. Taip pat sukaupta žymių menininkų paveikslų ir didelių portretų kolekcija. Australijos General Gubernatorių, Premjerų ir kitų aukštųjų valdžios valdininkų portretai randasi narių halėje.

Mūsų nusteibimui, foje susitikome su Adelaidės lietuvių pensininkų grupe, kurie irgi ruošėsi Parlamento rūmus apžiūrėti. Po trumpo atskirų asmenų susitikimo ir pažinčių atnaujinimo, vadovas juos ragino lipti laiptais į viršų. Mes pasisiūlėm prisijungti prie jų, kad kartu einant

būtų smagiau, bet jie mūsų pasiūlymą kažkodėl atmetė. Neuzilgo mums pasisekė gauti gerą vadovę, kuri mus ir į Senato sesiją nuvedė ir paaiškino kaip jis veikia. Nuvedė ir į parlamento posėdžių patalpą, nes parlamentas tą dieną ne posėdžiavo. Į mūsų daugybę klausimų gavome iš vadovės gerus atsakymus. Bendra išvada, kad sostinės Parlamento rūmų vizitas visiems mūsų bendrakeleiviams buvo įdomus ir informatyvus.

Aplankėme ir labai aukštą Telecom bokštą, apie kurie mus jau buvo painformavę anksčiau Canberroje lankėsi. Kas įdomu, kad jį sukonstruktavo lietuvis architektas (pavardės neprisimenu), o kad dar įdomiau, kad jis sukonstruktavo ir to bokšto ženkluką su lietuviškais tautinėmis spalvomis. Pardavėjų nusteibimui, visus tuos ženklukus išpirkome ir parsivežėme kaip suvenyrus.

Norėjome pamatyti skulptorės Pocienės „Glebe“ parke, arti miesto centro pastatyta skulpturą „Eglė, žalčių karalienė“. Mūsų pagaidavimą autobuso kapitonas išpildė.

Trečią kelionės dieną vėl

kėlėmės anksti ir po pusryčių išvažiavome į Canberros lietuvių klubą. Maloniai mus pasitiko klubo administratorius Juras Kovalskis su žmona. Aprodė mums gražiai įrengtas klubo patalpas ir kiemą, kur neseniai ramovėnai pastatė Lietuvos žuvusiems kariams paminklą. Pasivažiinę įvairiais gėrimais, palošė pokerio mašinomis, atsisveikinome su maloniais šeiminingais ir išsirengėme į tolimesnę kelionę.

Į numatytą „Snowy“ kalnyną dėl kelio ir tilto remonto, su mūsų sunkiu autobusu negalėjome važiuoti, tai pasukome per Cooma ir Begą į Merimbulą. Kelias vedė per Snowy kalnyno papėdę. Dar matėsi sniego lopiniai ant kalnų viršūnės. Kokie gražūs vaizdai ir įvairi augmenija.

Merimbula vadinama dar Australišku Tyroliu. Tikrai pasakiška vieta atostogoms ir labai mėlynas vanduo. Merimbuloje nakvojome dvi naktis motelyje, bet dienos metu vykome į apylinkes pasižiūrėti, pasigrožėti Edeno aplinka ir puikiu N.S.W. vadinamu „Saphiro“ pajūriu.

Iš Merimbulos kelis kartus teko važiuoti į Edoną. Pakeliui Begos

miestelyje yra didelis sūrio fabrikas „Bega“, kur nusipirkome įvairaus skonio sūrio. Edenas apsuptas didelio valdiško parko, yra vartai į „Saphiro“ pajūrį. Faktiniai Edenas randasi šiauriniame Twofold įlankos krante ir turi didingą natūralų gilaus vandens uostą su anksnio smėlio paplūdimy ir šurkščiomis uolomis. Ten išsivystė žuvininkystės ir medžio apdirbimo pramonė. Prielaukoje, prie šio trečio giliausio natūralaus uosto pasaulyje, randasi viena iš N.S.W. didžiausių žuvalvimo flotilijų.

Paskutinius du vakarus vakarieniavome Edene, „Fisherman's Lodge“, ten ir mėginome laimėti prie lošimo mašinų.

Penktadienį po pusryčių atsisveikinome su Merimbula ir pradėjome kelionę namų link. Grįžome per Princes Highway, kiek ilgiau buvom sustoję Lakes Entrance. Trumpesnius sustojimus per visą kelionę darėme kas dvi valandas ir tas yra labai naudinga bent kokioje ilgesnėje kelionėje.

Si įdomi kelionė linksmi ir laimingai atlikta. Užmegstos naujos pažintys ir draugystės. Iki vėl keliausime, pasilikite visi sveiki ir su šypsniu. Al. Baltrukonienė

Pranešimas Melbourno pensininkams

Melbourno Lietuvių Pensininkų Sąjunga praneša, kad yra rengiama vienos dienos išvyka į Albury Commercial Club vasario mėn. 27 d. trečiadienį, bet ne kovo 14, kaip anksčiau buvo numatyta. Šis klubas turi griežtas taisykles ir je jeansais

ar sportine apranga neleidžia. Išvyka įvyks, kaip paprastai, 7.30 val. ryto iš Flinders gatvės (nuo Gas & Fuel pastato). Keleiviai bus paimami ir nuo Lietuvių Namų. Užsirašyti pas V.Sidabra tel. 830 5084.

A.†A. Dr. S.Statkų prisimenant

Mūsų mirusieji šeimos nariai nereikalingi prisiminimo: jie yra gyvi mūsų mintyse, darbuose ir kiekviename namų kampelyje. Mes kalbamės su jais mūsų džiaugsmo ar skausmo valandose.

Mirusiųjų mieste - kapinėse - jų amžinojo poilsio vietovėje mes branginame tą mažytį sklypelį, kuriame mirtingasis kūnas laukia paskutinės Teismo Dienos. Tą mažytį sklypelį mes apsaugojame antkapiu ar paminklu, kad ir ateinančios kartos rastų jame savo šaknis.

Toks paminklas buvo pastatytas ir ant A.A. Dr. Stasio Statkaus kapo (Fawker, Melbourne), mirusio 1988 metų liepos 4-tą dieną. Paminklą pašventino kun. J. Petrauskas kartu dalyvaudant ir ką tik iš Lietuvos kun. Kęstučiui Raliui 1991.I.20. Ta proga prie kapo susirinko gausus jo šeimos, gimnių, artimųjų ir buvusių dėkingų pacientų būrelis. Pasimeldęs už A.A. vėlę, kun. J. Petrauskas apibūdino paminklo prasmę su jo krikščioniška simbolija.

Pats antkapis ir skulptūrinis paminklas yra sukurtas mirusiojo dukrelės Dalios Antanaitienės, kuri jau kuris laikas pasireiškia meno pasaulyje, ypač skulptūroje. Į tą savo kūrinį ji įdėjo daug darbo, ypač meilės ir širdies. Gerai pažindama savo tėvelį, ji tame paminkle įgyvendino jo gyvenimo filosofiją - meilę savo paliktam kraštui su visa jo istorija, gamtos grožiu, religijai pradėdant amžinąją vaidilūčių ugnimi ligi pat šios dienos ir, svarbiausia - savo šeimai. Šeimos penki asmenys yra reprezentuojami penkomis vaidilūčių liepsnelėmis.

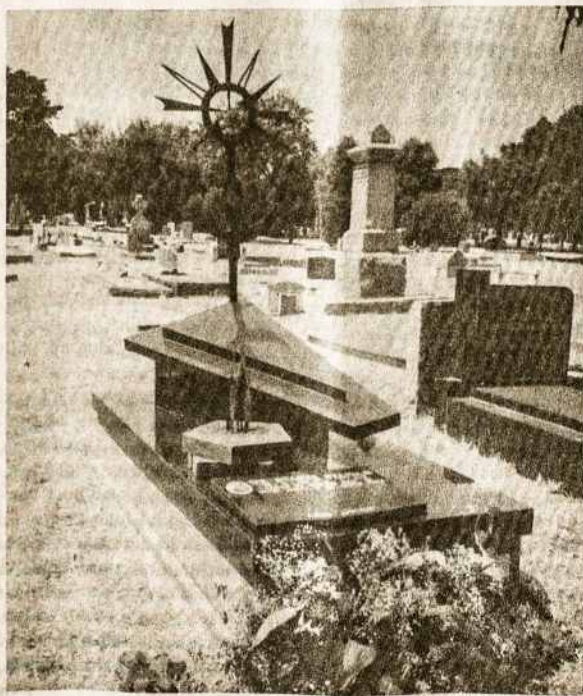
Kovo mėn. 12 d. antradienį 12 val. Lietuvių Namuose įvyksta svarbus pensininkų susirinkimas. Bus padaryti praėjusių metų veiklos, apyskaitos pranešimai ir renkama nauja valdyba. Visi pensininkai maloniai kviečiami dalyvauti.

Valdybos sekretorius

- pristatė klausytojams A.A. Statkų kaip gyvą žmogų: rūpestingą ir mylintį šeimos vadą, jo dukters Dalios žodžiais nepamainomą tėvelį, gamtos mylėtoją ir giliai religingą sielą. Visa tai randame jo paliktuose paįsytuose paveiksluose; daugiausia religinėmis ir lietuviškomis temomis.

Paminklas, kurį mirusysis sau pats pasistatė, yra jo visa šeima, jau su anūkais ir antkėlėmis. Šiandien ji yra pirmose lietuviškos veiklos gretose.

Dr. S. Statkaus šviesios asmenybės atmintis neišblės mūsų širdyse, taip kaip ir ant jo kapo pastatytas granitas. J.Petrailis

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančius Brolijos nariai vasario mėnesį meldžiasi už Lietuvos Laisvę ir per visą vasario mėnesį prieš lietuviškas pamaldas šv. Jono bažnyčioje bus kalbamas Rožančius ta intencija.

Rekolekcijas praves kun. Kęstutis Ralys prieš grįždamas į Lietuvą. Jos bus šv. Jono bažnyčioje vasario 16 d. šeštadienį 4 valandą: pamokslas, išpažintys, šv. Mišios, išpažintys. Sekmadienį baigiamos rekolekcijos, nuo 11 val. klausomos išpažintys ir 12 val. koncelebracinės šv. Mišios, minint Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, organizacijos dalyvauja su vėliavomis ir gausia palyda, baigiamos rekolekcijos, bendra šv. Komunija už Tėvynės Lietuvos laisvę.

Stasys Rasimavičius, 66 metų amžiaus, mirė Geelonge sausio 23 d. Laidotuvių šv. Mišios vyko šv. Jono bažnyčioje vasario 1 d. ir palydėtas į Eastern kapines Geelonge. Už jo vėlė šv. Mišioms aukojo: M. F. Andrikoniai, A. Jančiauskienė, J. Manikauskas, P. Mažylis, R. Skėrienė ir St. Sutas, C. Vaičekauskienė, Ant. ir Alb. Zvirbliai.

Parapijos išlaikymui vokeliais bendra suma aukojo: \$100 Eugenija ir Vincas Stagiai, \$80 P. Usas, \$70 G. Baltutyte, \$60 A. Grikselis. Po \$50 M. Birietienė, Alb. Bužinskienė, E. R. Pankevičiai, J. A. Stankevičiai, S. Tamošaitis; po \$40 A. Butkienė, R. Dagsys, R. Klimienė, J. ir P. Mičiuliai, L. Milvydienė, J. Petratis; po \$35 J. Barkienė, V. Boveinis; po \$30 E. M. Matulioniai, J. Meiliūnas, M. Verbylienė; \$25 O. Rukšėnienė, po \$20 V. Baltrukonis, M. Grigalienė, V. Stasiliūnas ir V. Valuckis.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoju, taip pat ir visiems kartu prisuntusiems „Tėviškės Aidų“ 1991 metų prenumeratas. Kun. Pr. Dauknyš.

Parapijos namo pievutes iki šiol nušienaudavo per daugelį metų Jonas Venckus ir Juozas Bratiška, - jiems nuoširdžiai dėkoju, kai sveikatai negaluoju daugiau negalės to atlikti, o nauju pjovėju sutiko būti Zigmas Augaitis. Ačiū jam!

Vyta Dekerį laidojant sausio 14 d. už jo vėlė šv. Mišioms aukojo A. Galiauskienė ir A. G. Ramanauskai.

Zigmas Jokubaitis, Parapijos choro ir „Dainos Sambūrio“ narys, 65 metų amžiaus staiga širdimi mirė sausio 30 d. Giliame liūdesyje liko jo žmona Genovaitė, dukra Aldona-Elena, sūnus Paulius ir Zigmas su

Pranešimas Šauliams

Melbourno Vytenio Šaulių Kuopos valdyba, praneša visiems šauliams, dalyvauti Vasario 16-tos minėjimo šv. Mišiose, kurios įvyks 17-tą Vasario, šv. Jono Bažnyčioje, 12-tą valandą. Visi šauliai dalyvauja uniformuoti. Šaulių dalyvavimas būtinas. Šaulių Kuopos valdyba

šeimomis. Rožančius kalbėtas vasario 3 d. Tobin koplyčioje. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažnyčioje vasario 4 d. ir palydėtas į Fawknor kapines. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviams mūsų pamaldos, minint Lietuvos Nepriklausomybės Šventę bus prie Moe miesto Servacijaus ir Alvinso Sabrinškų viloje ant kalno miškelyje vasario 23 d. šeštadienį 12 val. Po pamaldų seks iškilmingas minėjimas. Visi kviečiam!

Geelonge Lietuvos Nepriklausomybės Šventės pamaldos šv. Jono bažnyčioje vasario 24 d. sekmadienį 9.30 val. Organizacijos su vėliavomis. Po pamaldų iškilmingas minėjimas Lietuvių namuose.

Zigmas Poškaitis paaukojo \$300 Lietuvos Atstatymo Fondui.

Į Lietuvišką Mokyklą
Mūsų Parapijos Sekmadienio Lietuviškoji Mokykla naujuosius mokslo metus pradeda vasario 17 d. Šv. Jono mokyklos patalpose. Viena klasė bus ir nemokantiems ar visai mažai mokantiems lietuvių kalbos. Veiks ir Vaikų Darželis. Kviečiame visus gerbiamuosius Tėvelius savo jaunąjį atžalyną arvežti į mokyklą 10 val. ryto. Vienoje klasėje bus bendras mokytojų pokalbis su Tėveliais ir mokinių pasiskirstymas į klases. Su atgimusia Lietuva ir mes su jaunąja karta į lietuviškąjį mokslą!

Sydney

Vasario 16-tos iškilmingos pamaldos už Tėvynę Lietuvą bus St. Joachim's bažnyčioje Lidcombe vasario 17 d. sekmadienį 11.30 val. „Dainos“ choras išpildys religines ir tautines giesmes. Kviečiame organizacijas su vėliavomis ir gausia palyda. Maldas ir šv. Komuniją ypač skirkim už Lietuvą. Prieš pamaldas Tėvynei Pagalbos aukos per Tautos Fondo Atstovybę. Antroji rinkliava bažnyčioje skiriama Telšių Kunigų Seminarijos auklėtiniams. Būkime ryžtingi ir uolūs kaip mūsų Broliai Tėvynėje!
Prelatas Petras Butkus

Vasario 16-tos minėjimas Melbourne

Minėjimas prasidės iškilmingom pamaldom šv. Jono bažnyčioje sekmadienį, vasario 17 d. 12 val. Lietuvių namuose Aktas bus tą pačią dieną 2 val. 30 min. p.p.

Prašome organizacijas dalyvauti su uniformom ir vėliavom.

ALB Melbourno Apyl. valdyba

VARPAS

Sporto klubas „Varpas“ kviečia visus narius ir draugus į savo ruošiamą „Barbeque“ atšvęsti sekmingai praėjusią 40-tą Sporto Šventę. Susitiksimė Heidelbergo „Banksia Park“ sekmadienį vasario 24 d. nuo 12-tos valandos. Klubas parūpins maistą o gerimus patys atsiveškite. „Varpas“ valdyba

J.E. Vyskupas A.Vaičius laimingai grįžo į Telšius

Gyva, nuoširdžia kalba laišku prabyla į mus visus.

Mylimas Brolī Kristuje, rašau jau iš Tėvynės Lietuvos, iš savo Telšių. Ačiū Dievui, nors ir su tam tikrais nuotykiiais, laimingai pargrįžau į savo namelius... Bet Jūs ir visi Broliai-Sesės kaip gyvi stovite akyse ir nelengva bus Jūs primiršti: per daug gerumo, per daug nuoširdumo patyriau iš Jūsų...

Radau palaidotą kun. jub. Stanislovą Vaitelį (Notėnuose, Skuodo dekanate), ant lentos gulintį kun. Vytautą Motekaitį, Vėžaičių kleboną, kurį vakar palaidojome Vėžaičių šventoriuje. Maskvoje sužinojau, kad Karagandoje laidojamas mano kurso draugas kun. Albinas Dumbliauskas, SJ. Gaila taip daug pasidarbavusio ir

gražiai besidarbuojančio kunigo. Radau kelis kunigus sergančius...

Iškart patekau į darbo sukūrį, tat, atleisite, kad tik šiandien suradau laisvesnę akimirką Jums parašyti. Rašau labiausiai todėl, kad noriu tarti kuo nuoširdžiausio ačiū Jums, mielas - brangus kun. Daktare - o per Jus ir visiems Broliams-Sesėms lietuviams! Negaliu bent šiuo metu jiems parašyti, todėl labai prašau Jus tarti už mane - mano vardu ačiū! Visada prisiminsiu tas nuostabias bendravimo akimirkas, tą patirtą gerumą ir nuoširdumą!

Grįžimas buvo sėkmingas: parsivežiau ir australišką kepurę, ir batus ir visas įdėtas dovanas! Jaučiuosi Jums labai skolingas ir prašau Dievą, kad galėčiau kada nors kokiū nors būdu Jums ir kitiems atsidėkoti...

Padėtis pas mus neaiški ir įtempta. Melskimės kartu, kad nebūtų kraujo praliejimo! Niekaip nebegaliu praprasti prie Lietuvos oro: drėgna, migla, šaltoka... Buvau suslogavęs.

Tuoju būgu į katedrą pamaldų laikyti. Sveikinkite visus, labiausiai artimuosius, kurie Jums taip gražiai padeda. Lieku maldos vienybėje su Jumis, dėkingas Jums už viską.

Jūsų vysk. Antanas Vaičius
Telšiai 1991.1.19

A. † A. Liūdai Česnienei

Mirus, jos dukrą skaučių draugininkę sesę Rūtą Mickienę bei visus jos šeimos narius nuoširdžiai užjaučia.

Melbourno Džiugo Tuntas

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

Mirus, mielam Parapijos choristui, giliai užjaučiame jo šeimą: giliame skausme liūdinčią žmoną Genovaitę, sūnus Paulių ir Zigmą su jų šeimomis, dukrelę Aldoną su šeima, visus gimines, artimuosius, pažįstamus, draugus ir kartu liūdimė.

Melbourno Parapijos choras

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

Mirus, jo šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Lietuvių Koop. Kred. D-ja „Talka“

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

Iškeliavus amžinybėn visą jo šeimą ir ypač Džiugo Tuntui priklausančius šeimos narius skautus skautes nuoširdžiai užjaučia.

Melbourno Džiugo Tuntas

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

Mirus, mūsų mielą Genutę, sūnus ir dukras su šeimomis šioje skaudžioje atskyrimo valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų D-jos narės

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

Mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Genutę, dukrą Aldoną ir žentą, sūnus Zigmą ir Paulių bei jų šeimas, netekus brangaus vyro, tėvo, uošvio bei senelio. Kartu su jais liūdimė netekę artimo draugo, tauraus lietuviu

V. Jablonskienė H. Statkuvienė
S. Sikorskis N. Zemaitienė
Z. Pranckūnienė

Mielam mūsų choristui

A. † A. Zigmui Jokūbaičiui

mirus, giliai užjaučiame jo giliame liūdesyje likusią šeimą: žmoną Genovaitę, sūnus Paulių ir Zigmą su šeimomis, dukrą Aldoną su šeima, visus jų gimines, draugus, pažįstamus ir kartu liūdimė.

Melbourno „Dainos Sambūris“

Mūsų mielo choristo Juozo Bruozio tėveliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamė Juozui, jo šeimai ir artimiesiems.

Melbourno Dainos Sambūris
Melbourno Lietuvių Parapijos Choras

40-JI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖ

(tęsinys iš Nr.3)

Lietuviai - Australai 80:79 (40:41)

Paskutinės krepšinio rungtynės prieš pat žaidynių uždarymą, vyko tarp Lietuvos rinktinės ir stiprios australų rinktinės, kuriai vadovavo geriausias Australijos žaidėjas ir olimpinis bei Australijos kapitonas, dabar žaidžiantis vienoje iš geriausių Melbourne profesionalų komandoje. A.Gaze. Nors po uždarymo neužilgo prasidėjo N.Metų sutikimo balius ir moterys skubėjo pasipuoti, tačiau salė buvo pilna žiūrovų, laukiančių šių svarbių rungtynių. Lietuviai pradeda ir daro pirmuosius taškus, tačiau tuoj pat australai lygina ir prisiveršdami į priekį visą pirmąjį puslaikį veda tai vienu tai keliais taškais. Tačiau žaidimas labai lygus ir įtemptas. Gerai susižaidę Stanwix broliai gražiais praėjimais neatsileidžia australams, iš kurių Gaze, beveik iš visų tolimų padėčių, radęs progą, daro tritaškius. Aukščiausias mūsų svečias Brazdauskas gina lėtas ir pamažu įgauna pasitikėjimą savimi. Salė tiesiog skamba nuo lietuviškųjų raginimų, šaukiant „Lietuva, Lietuva“. Pirmasis puslaikis baigiasi vieno taško australų pergale. Pertraukos metu pasirodo mūsų jaunietis iki 12-kos metų berniukas, kur Melbourne varpiečiai žaidžia prieš visus kitus ir šias sutrumpintas rungtynes lengvai laimi.

Antrajame puslaikyje kova prasideda jau nuo pat pirmųjų žaidimo minučių. Vienu laiku lietuviai atsiplėšia net 6-šiais taškais, tačiau ir vėl Gaze tritaškiai rezultatai išlygina ir aštrus žaidimas vyksta iki pačios paskutinės minutės, baigiantis vieno taško lietuvių rinktinės laimėjimu. Lietuviams taškus pelnė: B.Stanwix 27, W.Stanwix 15, R.Brazdauskas 14, D.Stanwix ir D.Skorulis po 7, K.Ronkus ir T.Zdanis po 4, E.Kasperaitis 2, M.Wallis, S.Balnionis, E.Starinskas 0. Komandos treneris buvo P.Andriejūnas iš Sydnejaus „Kovo“.

Moteryų krepšinio rinktinė neturėjo progos išbandyti savo jėgų, nes beveik visi sportininkai šiuo metu išvažinėję prie jūros ir ten atostogauja. Moterų rinktinę sudarė: B.Migutė, D.Dičiūnaitė, L.Sliogerytė, R.Kasperaitytė, L.Skirkaitė - visos iš Sydnejaus „Kovo“, D.Balnionytė, J.Liubiniėnė, A.Kristens, L.Mills - visos iš Melbourne „Varpo“, I.Eismontienė, D.Ignatavičienė ir N.Opulskytė - visos iš Adelaidės „Vyčio“. Trenerė S.Gustafson-Motiejūnaitė iš „Kovo“.

Tinklinis

Tinklinio varžybose laimėtojai tapo Adelaidės „Vyčio“ vyrų ir moterų komandos, nugalėję kitus savo priešininkus. Vyrų tarpe ypatingai geras yra australų rinktinės žaidėjas R.Daniškevičius, ant kurio pečių ir rėmėsi visas žaidimas. Pasibaigus varžyboms buvo sudaryta bendra rinktinė į kurią įėjo: R.Daniškevičius, A.Laurinaitis, A.Kubilius ir D.Kosilov - visi iš Adelaidės, V.Zilinskas, R.Mickus, A.Lynikas ir G.Kymantas - visi iš Melbourne, A.Zduoba, M.Zvirblis, Dunda ir P.Sumska - iš Sydnejaus. Treneris G.Sauka - Sydnejus.

Pasibaigus varžyboms ši lietuvių tinklinio rinktinė turėjo draugiškas rungtynes su Melbourne kiniečių rinktinė ir jas laimėjo keturių setų

kovoje. Rungtynės buvo gražios ir nors mūsų vyrai ūgiu buvo daug aukštesni, tačiau kiniečiai labai stipriai priešinosi parodydami gražų savu susižaidimą. Mūsų rinktinė, daugiau susižaidusi ir įgavusi savimi didesnę pasitikėjimą, buvo pranašesnė ir pelnytai laimėjo šį susitikimą 15:11, 9:15, 15:5, 15:12.

Po moterų varžybų, taip pat buvo sudaryta jų tinklinio rinktinė ir į ją įėjo: N.Opulskytė, L.Visockytė, seserys Bernaitytės ir Bernaitienė, A.Snarskytė - iš Adelaidės, R.Kasperaitytė, L.Skirkaitė, D.Staitytė, V.Coxaitė ir B.Migutė - Sydnejaus.

Golfas

Šventės čempionu su mažiausiai kirčių tapo E.Kozela - Geel., 2. T.Zilinskas - Canb. ir 3. T.Jakubauskas - Geel. ir V.Binkis - Syd. Vyrų (Handicap) 1.T.Zilinskas - Canb., 2. P.Knowles - Geel., 3. V.Levickas - Melb., P.Stanwix - Hob.

Moteryų su mažiausia kirčių - O.Pilkienė - Canb., L.Kozela - Geel. Squašas

1. R.Liubinas - Melb., 2. R.Linas - Syd. ir 3. J.Penkaitis - Syd.

Bilijardas

Laimėtojas V.Burokas - Syd. ir dvejetainis J.Peciulis ir A.Kalėda - Syd. Lauko Tenisas

Vyrų laimėtoju tapo J.Saunders - Melb., G.Puzera - Melb. ir J.Mackevičius - Liet.

Moteryų laimėtoja tapo J.Mašanauskienė - Melb., 2. R.Mackevičiūtė - Liet. ir 3. L.Brazdžionienė - Melb. Jaunųjų

J.Hutchinson - Melb., A.Bieri - Syd.

Vyrų dvejetainis J.Mackevičius ir R.Maciūskas - Liet. Moterų dvejetainis J.Mašanauskienė - Melb. ir R.Mackevičiūtė - Liet.

Stalo Tenisas

„A“ Grupės laimėtojai 1. J.Ablonskis, P.Mulevičius ir R.Jarutis visi Melb. „B“ grupėje 1. C.Daudaras - Liet., O.Pilkienė - Canb. ir V.Stasiūnaitis - Syd. Dvejetainis laimėtojai J.Ablonskis ir A.Balnionis - Melb.

Plaukimas

Mergaitės iki 14 m. laisvu stilium 1. D.Slitterytė - Syd. ir 2. D.Mickutė - Melb. Merg. iki 16 m. l.st. 1. D.Slitterytė Syd., 2. Laucell - Melb., 3. D.Mickutė - Melb. Bern. iki 12 m. l.st. 1. T.Kviecinskas, 2 A.Mickus abu Melb. Bern. iki 14 m. l.st. 1. V.Slitteris - Syd., 2. P.Kviecinskas ir 3. T.Kviecinskas - Melb. Bern. atviros 1. A.Kovalskis - Canb., 2. R.Rahdon ir 3. T.Stankevičius - Melb. Bern. iki 12 m. krūtine 1. V.Slitteris - Syd., T.Kviecinskas ir P.Kviecinskas - Melb. Laisvu stilium atviros 1 R.Rahdon - Melb., 2. A.Kovalskis - Canb., 3. T.Stankevičius - Melb.

5-kių kilometrų bėgimas

Siose rungtynėse dalyvavo 22 bėgikai, moterų 10. Laimėtojai tapo: Veteranų 1. S.Bakaitis, 2. A.Kaspariūnas, 3. A.Skimbirauskas - visi Melb. Moterų J.Skimbirauskienė, Merginų 1. M.Coxaitė ir 2. Kr. Virgininkaitė abi Syd. Merg. iki 18 metų L.Didžytė, 2. D.Didžytė ir 3. Daina Didžytė visos Melb. Berniukai iki 18 m.

A.Kaspariūnas. Atviros bėgimas 1. L.Kaspariūnas, 2. V.Zilinskas, 3. A.Pranckūnas visi Melb.

Dovanos

Pagerbiant mūsų įžymųjį sportininką ir dailininką Henriką Šalkauską, jo mirties sukaktuvėms paminėti, jo motinos, neseniai mirusios Lietuvos savanorės O.Salkauskienės iš Sydnejaus, buvo įsteigta H.Salkausko atminimo medaliai kurie kiekvienos šventės proga yra įteikiami geriausiems ir pažangiausiems krepšinio ir tinklinio žaidėjams. Šioje šventėje juos gavo: krepšinininkai D.Stanwix - Hob., L.Skirkaitė - Syd., ir jaunis iki 18 m. M.Mačiulaitis. Tinklininkai D.Daniškevičius - Adel. ir L.Visockytė-Kosiak - Adel.

Už vyrų krepšinio mirusio mūsų žinomojo sportininko V. Daudaro taurę gavo Hobarto „Perkūnas“. Taip pat mirusio mūsų žinomo sporto veterano P.Pilkos taurę už gražiausią ir pavyzdgingiausią pasirodymą šventės metu, gavo Sydnejaus „Kovas“. Visi laimėtojai, iškovoję komandines pirmąsias vietas gavo specialius šventės medalius, bei paskirtas dovanas.

Kiekvienais metais suvažiuoję klubų atstovai išrenka vieną Australijos Lietuvių Fizinio auklėjimo ir Sporto (ALFAS) Garbės narį. Šiais metais juo išrinktas buvo Hobarto „Perkūno“ pirmininkas ir aktyvus sportininkas, trijų krepšinio gerųjų žaidėjų tėvas P.Stanwix. Sveikiname jį.

Antanas Laukaitis
(Bus daugiau)

Aukų rinkimas Amerikoje Vidurio ir Rytų Europos tikintiesiems

Vašingtone šiomis dienomis susirinkę Amerikos katalikų vyskupai vienbalsiai leido laisvą neprivalomą lėšų rinkimą Amerikos bažnyčiose, paremti Rytų Europos, Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo katalikų bendruomenėms. Tuo klausimu vyskupai pasisakė vienbalsiai. Vieningam nusistatymui dėl rinkliavos pravedim turėtų būti prielaidos. Pirma, tai liūdna Bažnyčios Rytų Europoje, Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijy padėtis po kelių dešimtmečių represijų. Antra, labiau negu betkada, JAV vyskupai pastaruoju metu pradėjo keliauti po Rytų Europą, Sovietų Sąjungą ir Pabaltijy, kur betarpiškai patyrė komunistinės sistemos tikinčiųjų bendruomenėms padarytą milžinišką žalą. Praėjusią vasarą trys oficialios Amerikos vyskupų delegacijos aplankė Rytų Europos ir Pabaltijo kraštus, taip pat Sovietų Sąjungą.

Per Vašingtone šiomis dienomis įvykusį suvažiavimą plačiai pasidalino kelionių išpūdziais, įsakmiai kvietė suvažiavimo dalyvius ištiesti pagalbos ranką tiek daug nukentėjusiems Vidurio ir Rytų Europos tikintiesiems, pritari rinkliavos pravedimui jų naudai Amerikos bažnyčiose. Penkiolika vyskupų, įskaitant tris kardinolus, parėmė rinkliavos sumanyimą. Pabrėždamas paramos svarbą, Čikagos kardinolas Bernardin, kuris, kaip žinoma, lankėsi Lietuvoje, priminė kad yra paskyręs vieną pajėgiausių Čikagos arivyskupijos kurijos narių - kunigą Jurgį Sarauską, - amerikiečių episkopato šalpos įstaigos Vašingtone vadovu. Ypatingai

karštai už lėšų rinkimą pasisakė lietuvių kilmės arkivyskupas Karolis Salatka, kuris amerikiečių vyskupų suvažiavime papasakojo Lietuvos katalikų patirtus sunkumus ir persekiojimus okupacijos metais.

Rinkliava būsianti vienas iš dviejų JAV šalpos šaltinių Bažnyčiai Rytų Europoje, Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijy. Antras pagrindinis šaltinis bus fondai ir organizacijos. Pavyzdžiui, kunigo Sarausko vadovaujama įstaiga episkopate finansuoja katalikų pasauliečių filantropinės organizacijos.

Rinkliavos tikslas yra padėti sukurti pilnai savistovias bažnytines institucijas Rytų Europoje, Sovietų

Sajungoje ir Pabaltijy. Pabrėžiama, kad surinkti pinigai nebus skiriami bažnytinių pastatų statybai. Buvęs JAV episkopato pirmininkas arkivyskupas John May, kuris vadovauja Amerikos vyskupų ad hoc komitetui teikti pagalbą buvusio rytų bloko Bažnyčioms, spaudos konferencijoje pastebėjo, kad per kai kurias rinkliavas Amerikoje pavyksta surinkti 10 milijonų dolerių ar net daugiau. Kiek pinigų atiteks Lietuvos katalikų Bažnyčiai priklausys nuo įvairių aplinkybių, kurių bene svarbiausia bus - kiek ir kokios šalpos paprašys Lietuvos Vyskupų Konferencija.

LRTV

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvird.,

5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Pentadieniais

5 - 11.30 val.

Šeštadieniais

2 - 12.30 val.

Sekmadieniais

12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., pentad., ir šeštad

nuo 6. val.

Sekmadieniais

nuo 1. val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

ŠVEDISKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne

Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 708 1414.